

ORD FÖR ORD ANALYS AV KAPITEL 96

Sura al-Alaq - Vers 1

أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَقْرَأْ	iqra'	Läs / recitera / förkunna
بِاسْمِ	bi-sm(i)	i namnet / med namnet
رَبِّكَ	rabbika	din Herre
الَّذِي	alladhi	den som
خَلَقَ	khalaaqa	har skapat

Teologisk innebörd:

Versen är den **första uppenbarelse**n till Profeten Muhammad ﷺ - en **kosmisk vändpunkt** där uppenbarelse**n börjar med ett imperativ: "Läs!"** Detta är inte bara en uppmaning till läsning, utan till **reflektion, kunskap, förståelse och andlig uppvakning** - i Guds namn, som är Skaparen.

Ordet iqra' betyder att **läsa, recitera, förkunna** - men också att **ta emot och förmedla uppenbarelse**. Att det sker "i din Herres namn" visar att

kunskapens källa är Gud, och att skapelsen är det första teologiska argumentet för Guds existens och makt.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: versen är en uppmaning till Profeten att recitera det Gud uppenbarar – i Hans namn, som skapat allt.
- Ibn Kathir: detta är början på profetskapet – en uppmaning till att ta emot och förmedla Guds ord.
- al-Jalalayn: versen betyder "Läs med hjälp av din Herres namn – Han som skapat allt".
- al-Sa'di: detta är en teologisk princip – att all kunskap och vägledning börjar med Guds namn och Hans skapelse.

Bernström tolkar det som en existentiell uppmaning – att människan ska söka kunskap i relation till Gud, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en poetisk och teologisk början – där uppenbarelse, skapelse och kunskap förenas i ett enda ord: "Läs!"

Teologiskt visar versen att:

- Uppenbarelsen börjar med kunskap – men inte vilken kunskap som helst, utan den som är rotad i Guds namn.
- Skapelsen är det första tecknet – och att förstå världen är att förstå Skaparen.
- Profetens roll är att läsa, förstå och förmedla – i lydnad och vördnad inför Gud.

Sura al-Alaq – Vers 2

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۚ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

خَلَقَ	khalaaqa	Han skapade
الْإِنْسَانَ	al-insan	människan
مِنْ	min	från / ur
عَلَقٍ ۚ	‘alaq(in)	en klump / ett embryo / något som klänger

Teologisk innebörd:

Versen förklarar *hur* Gud skapade människan: "Han skapade människan från en klump (‘alaq)." Detta är en biologisk och teologisk påminnelse om människans ödmjuka början – från något litet, klängande, blodliknande –

till en varelse med förnuft och ansvar.

Ordet ‘*alaq* har flera betydelser i klassisk arabiska:

- En klump / koagulerat blod
- Ett embryo / något som hänger fast vid livmoderväggen
- Något som klänger / är beroende

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: människan skapades från en liten klump som hänger fast – en biologisk början som visar Guds makt.
- Ibn Kathir: detta är en påminnelse om människans ursprung – från något obetydligt till något ädelt.
- al-Jalalayn: ‘*alaq* betyder koagulerat blod – en embryonal fas i skapelsen.
- al-Sa‘di: versen visar Guds visdom – att Han skapar människan i steg, från det enklaste till det mest komplexa.

Bernström tolkar det som en **existentiell och biologisk påminnelse** – att **människan inte är självskapad, utan beroende av Guds vilja från första cellen**, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som **en poetisk och teologisk bild** – att **människans odmjuka början är grunden för hennes ansvar och andliga resa**.

Teologiskt visar versen att:

- Människan är skapad – inte självständig, utan beroende av Gud från första ögonblicket.
- Skapelsen är stegvis – och varje steg är ett tecken på Guds makt och visdom.
- Människans värde ligger inte i hennes biologiska ursprung, utan i hennes förmåga att erkänna sin Skapare.

Sura al-Alaq – Vers 3

أَفَرَأَىٰ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَفَرَأَىٰ	iqra’	Läs / recitera / förkunna
وَرَبُّكَ	wa-rabbuka	och din Herre
الْأَكْرَمُ	al-akram	den mest generöse / den ädlaste

Teologisk innebörd:

Versen upprepar det gudomliga imperativet: *"Läs - och din Herre är den mest generöse."* Detta är en **förstärkning av vers 1**, men nu med en **teologisk förklaring till varför läsningen är möjlig och meningsfull**: för att **Gud är al-Akram - den mest generöse, den som ger kunskap, uppenbarelse och ära till människan.**

Ordet **al-Akram** är superlativformen av **karim** (ädle, generöse), och betyder **den som överträffar alla i ädelhet och givmildhet - särskilt i att ge kunskap, vägledning och ära till den som inte hade något.**

Enligt klassisk tafsir:

- **al-Tabari**: versen visar att **Gud är den mest generöse - särskilt i att ge kunskap till människan, som Han skapade från en obetydlig klump.**
- **Ibn Kathir**: detta är en påminnelse om att **Gud inte bara är Skaparen, utan också den som ger ära genom kunskap och uppenbarelse.**
- **al-Jalalayn**: *"Läs - och din Herre är den mest generöse"* betyder att denna läsning är en gåva från Gud, som är den ädlaste av alla givare.
- **al-Sa'di**: detta är en teologisk princip - att **Guds generositet manifesteras i Hans vägledning, särskilt genom Koranen.**

Bernström tolkar det som en **existentiell uppmaning - att människan ska läsa i förvissning om att Gud är den som ger henne förmågan att förstå**, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk förstärkning - att Guds generositet är grunden för all kunskap och uppenbarelse.**

Teologiskt visar versen att:

- **Kunskap är en gåva från Gud - inte enbart en mänsklig prestation.**
- **Guds generositet är inte materiell i första hand - den är andlig, intellektuell och uppenbarad.**
- **Profetens uppdrag att läsa är rotat i Guds nåd - inte i egen förmåga.**

Sura al-Alaq - Vers 4

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

Arabiska Translitterering	Svensk betydelse
الَّذِي	alladhi den som
عَلَّمَ	'allama lärde / undervisade

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

بِالْقَلَمِ bi-l-qalam med pennan

Teologisk innebörd:

Versen beskriver Gud som *”den som lärde med pennan”* – en hyllning till **skrivandets och kunskapens roll i mänsklig utveckling**. Detta är en av Koranens mest kraftfulla påminnelser om att **kunskap, skrivande och undervisning är heliga handlingar** – rotade i Guds attribut som al-Alim (den Allvetande).

Ordet **qalam** betyder **penna**, men symboliserar också **skrivkonst, dokumentation, bevarande av kunskap och civilisationens grundvalar**. Att Gud lärde *med pennan* visar att **skrivandet är ett gudomligt verktyg – inte bara ett mänskligt påfund**.

Enligt klassisk tafsir:

- **al-Tabari:** Gud lärde människan **hur man skriver** – och därmed hur man **bevarar och sprider kunskap**.
- **Ibn Kathir:** detta är en **påminnelse om att skrivandet är en gåva från Gud** – och ett **medel för vägledning**.
- **al-Jalalayn:** Gud lärde människan att **skriva med pennan** – vilket är **grunden för lärande och bevarande**.
- **al-Sa’di:** detta är en av Guds **största välsignelser** – att Han lärde människan att **skriva, vilket möjliggör civilisation, historia och förståelse**.

Bernström tolkar det som en **existentiell och kulturell upphøjelse av skrivandet** – som ett **uttryck för människans förmåga att förstå och förmedla**, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk hyllning till kunskapens redskap** – pennan som **bärare av uppenbarelse och visdom**.

Teologiskt visar versen att:

- **Gud är inte bara Skaparen** – Han är också **Läraren**.
- **Skrivandet är en gudomlig gåva** – ett verktyg för att **bevara uppenbarelse, kunskap och historia**.
- **Islam är en kunskapscentrerad religion** – där **läsning, skrivande och lärande är heliga handlingar**.

Sura al-Alaq – Vers 5

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

عَلَّمَ	‘allama	Han lärde / undervisade
الْإِنْسَانَ	al-insan	människan
مَا	ma	det som
لَمْ	lam	inte
يَعْلَمْ	ya‘lam	han visste

Teologisk innebörd:

Versen avslutar den första uppenbarelsens sekvens med en kraftfull sanning: *"Han lärde människan det hon inte visste."* Detta är en **bekräftelse på Guds roll som den yttersta källan till all kunskap**, och en **påminnelse om människans ursprungliga okunnighet**. All kunskap – både uppenbarelse och världslig förståelse – är en **gåva från Gud**.

Ordet **‘allama** (Han lärde) används här i absolut form – utan begränsning – vilket antyder att **allt människan vet, från språk till vetenskap till andlighet, är rotat i Guds undervisning**.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: Gud lärde människan **det hon inte visste** – genom uppenbarelse, inspiration och förmågan att lära sig.
- Ibn Kathir: detta är en **påminnelse om människans ursprung** – från okunnighet till ära genom Guds vägledning.
- al-Jalalayn: Gud lärde människan **allt hon inte visste** – både genom pennan och genom inspiration.
- al-Sa‘di: detta är en **teologisk princip** – att människan är beroende av Gud för all kunskap, och att detta är en av Hans största välsignelser.

Bernström tolkar det som en **existentiell påminnelse om människans begränsning och Guds generositet**, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk hyllning till kunskapens ursprung** – att Gud lyfter människan från okunnighet till förståelse.

Teologiskt visar versen att:

- Människan är **inte allvetande** – hon är lärd av Gud.
- Kunskap är en form av **gudomlig barmhärtighet** – och ett ansvar.
- Uppenbarelsen är **inte främmande för människans natur** – den är en

fortsättning på Guds undervisning.

Sura al-Alaq – Vers 6

كَأَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِيَطْغَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

كَأَلَّا	kalla	nej! / aldrig! / sannerligen inte
إِنَّ	inna	sannerligen / verkligen
الْإِنْسَانَ	al-insan	människan
لِيَطْغَىٰ	la-yatgha	överträder / blir övermodig / går över gränsen

Teologisk innebörd:

Versen är en **moralisk och existentiell varning**: *"Nej! Sannerligen, människan går över gränsen."* Detta är en **övergång från skapelse och kunskap till människans moraliska svaghet** – att hon, när hon glömmet sin beroendeställning till Gud, tenderar att bli **övermodig, arrogant och rebellisk**.

Ordet **yatgha** kommer från roten **t-gh-y**, som betyder **att överskrida gränser, bli tyrannisk, förneka auktoritet**. **Kalla** är ett starkt avvisande uttryck – det markerar **en vändpunkt i tonen**, från upphöjd kunskap till **mänsklig överträdelse**.

Enligt klassisk tafsir:

- **al-Tabari**: människan överskrider gränserna när hon glömmet sin skapelse och tror sig vara självständig.
- **Ibn Kathir**: detta är en varning – människan blir övermodig när hon tror sig inte behöva Gud.
- **al-Jalalayn**: versen betyder att människan blir arrogant och trotsig – särskilt när hon tror sig vara oberoende.
- **al-Sa'di**: detta är en psykologisk och teologisk observation – att människan tenderar till övermod när hon inte påminns om sin svaghet och beroende.

Bernström tolkar det som en **existentiell varning** – att **människans frihet utan andlig förankring leder till överträdelse**, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och moralisk påminnelse** – att **människan måste hållas i balans genom tro och ödmjukhet**.

Teologiskt visar versen att:

- Människan har en benägenhet till övermod – särskilt när hon glömmer sin skapare.
- Kunskap utan ödmjukhet leder till arrogans – och därmed till moralisk förlust.
- Gud påminner människan om hennes gränser – för att rädda henne från att gå vilse.

Sura al-Alaq – Vers 7

أَنْ رَّءَاهُ اسْتَغْنَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَنْ	an	eftersom / när / för att
رَّءَاهُ	ra'ahu	han ser sig själv / han betraktar sig själv
اسْتَغْنَىٰ	istaghna	som självförsörjande / oberoende / fri från behov

Teologisk innebörd:

Versen förklarar orsaken till människans övermod: *”När han ser sig själv som självförsörjande.”* Detta är en **psykologisk och teologisk diagnos** – människan tenderar att bli arrogant **när hon tror att hon inte längre behöver Gud**, vare sig materiellt, intellektuellt eller andligt.

Ordet **istaghna** kommer från roten **gh-n-y**, som betyder **att vara rik, oberoende, fri från behov**. Här används det för att beskriva **en inre illusion av självständighet – att människan tror sig vara tillräcklig i sig själv**.

Enligt klassisk tafsir:

- **al-Tabari:** människan går över gränsen när hon tror att hon är oberoende av sin Skapare.
- **Ibn Kathir:** detta är en varning – att rikedom och självupplevd oberoende ofta leder till förnekelse och arrogans.
- **al-Jalalayn:** versen betyder att människan blir övermodig när hon ser sig själv som fri från behov.
- **al-Sa'di:** detta är en teologisk princip – att människans illusion av självförsörjning är roten till hennes trots mot Gud.

Bernström tolkar det som en **existentiell blindhet** – att människan glömmer sin beroendeställning när hon upplever framgång, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och moralisk varning** – att materiell trygghet ofta leder till andlig glömska.

Teologiskt visar versen att:

- Människans övermod är inte medfött – det uppstår när hon tror sig vara oberoende av Gud.
- Självförsörjning är en illusion – all rikedom, kunskap och trygghet är i grunden beroende av Guds nåd.
- Islam lär att sann frihet kommer genom erkännande av beroende – inte genom förnekelse av det.

Sura al-Alaq – Vers 8

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ أَلْرُجْعَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

إِنَّ	inna	sannerligen / verkligen
إِلَىٰ	ila	till
رَبِّكَ	rabbika	din Herre
أَلْرُجْعَىٰ	ar-ruj'a	återvändandet / återkomsten

Teologisk innebörd:

Versen är en kort men kraftfull påminnelse om människans yttersta öde: *"Sannerligen, till din Herre är återvändandet."* Detta är en teologisk motvikt till människans övermod i verserna innan – där hon trodde sig vara självförsörjande. Här påminns hon om att hon i slutändan kommer att återvända till Gud, oavsett vad hon tror om sin självständighet.

Ordet ar-ruj'a betyder återvändande, återkomst, återgång – och används i Koranen för att beskriva människans återvändande till Gud efter döden, för räkenskap och dom.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: detta är en varning – att människan, trots sitt övermod, kommer att återvända till sin Herre för att dömas.
- Ibn Kathir: versen är en påminnelse om att Gud är den yttersta domaren – och att ingen kan undkomma Honom.
- al-Jalalayn: *"till din Herre är återvändandet"* betyder att människan kommer att stå inför Gud efter döden.
- al-Sa'di: detta är en teologisk grundsats – att människans liv har ett mål, och det är återvändandet till Gud för räkenskap.

Bernström tolkar det som en existentiell slutpunkt – att människans frihet

är verklig, men inte oändlig; hon är ansvarig inför Gud, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en poetisk och teologisk påminnelse – att all makt, all kunskap och allt liv återvänder till sin källa: Gud.

Teologiskt visar versen att:

- Människans liv är en resa – och slutmålet är Gud.
- Ingen arrogans, rikedom eller makt kan hindra återvändandet till Skaparen.
- Det är denna återkomst som ger livet mening, ansvar och riktning.

Sura al-Alaq – Vers 9

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَرَأَيْتَ	a-ra'ayta	Har du sett / Har du tänkt på
الَّذِي	alladhi	den som
يَنْهَى	yanha	förbjuder / hindrar

Teologisk innebörd:

Versen inleder en ny sektion i suran med en retorisk fråga: *"Har du sett den som förbjuder?"* Detta är en moralisk och profetisk konfrontation – en uppmaning till att reflektera över den som aktivt hindrar andra från att dyrka Gud, särskilt i offentlig bön.

Ordet **yanha** betyder att förbjuda, hindra, avråda med auktoritet, och används här i aktiv form – vilket antyder en person som inte bara är passiv i sin otro, utan aktivt motarbetar tro och tillbedjan.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: versen syftar på en specifik person (t.ex. Abu Jahl) som försökte hindra Profeten från att be vid Ka'ba – men den har också en allmän innebörd: varje person som hindrar andra från att dyrka Gud.
- Ibn Kathir: detta är en retorisk och fördömande fråga – hur kan någon förbjuda tillbedjan av Gud?
- al-Jalalayn: *"Har du sett den som förbjuder"* – dvs. den som försöker hindra Profeten från att be.
- al-Sa'di: detta är en moralisk anklagelse – att hindra andra från bön är ett tecken på extrem förvillelse och arrogans.

Bernström tolkar det som en **existentiell fråga – hur kan någon motsätta sig det mest grundläggande uttrycket för tro?**, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk konfrontation – att den som hindrar bön står i direkt opposition till Gud.**

Teologiskt visar versen att:

- Att hindra andra från att dyrka Gud är en av de mest förkastliga handlingarna.
- Profetens uppdrag mötte motstånd – inte bara i ord, utan i handling.
- Gud ställer frågan för att väcka samvete och visa absurditeten i att motsätta sig tillbedjan.

Sura al-Alaq – Vers 10

عَبْدًا إِذَا صَلَّى

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

عَبْدًا	‘abdan	en tjänare / en dyrkare
إِذَا	idha	när / då / ifall
صَلَّى	salla	han ber / han utför bön

Teologisk innebörd:

Versen fullbordar den retoriska frågan från vers 9: *”Har du sett den som förbjuder – en tjänare när han ber?”* Detta är en **direkt hänvisning till den troende som försöker utföra sin bön**, och till den som försöker hindra honom. Det är en **moralisk och teologisk fördömelse av att motarbeta tillbedjan.**

Ordet ‘abd (tjänare) är en **hedersbeteckning i Koranen** – det betecknar **den som är i fullständig underkastelse inför Gud**, och används ofta om Profeten själv. Salla betyder att be – särskilt den rituella bönen (salah).

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: versen syftar på Profeten Muhammad ﷺ, som hindrades av Abu Jahl från att be vid Ka‘ba – men den har också en allmän innebörd: varje troende som hindras från bön.
- Ibn Kathir: detta är en **fördömelse av den som försöker hindra en tjänare från att be** – en handling som är både arrogant och djupt orättfärdig.

- **al-Jalalayn:** *‘abdan idha salla* betyder en tjänare som vill be – och någon försöker hindra honom.
- **al-Sa’di:** detta är ett tecken på extrem förvillelse – att hindra någon från att be är att stå i direkt opposition till Gud.

Bernström tolkar det som en **existentiell konflikt** – mellan den som söker Gud och den som försöker kväva det sökandet, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk bild** – där den mest ädla handlingen (bön) möts av den mest förkastliga reaktionen (förbud).

Teologiskt visar versen att:

- Bönen är en helig handling – och att hindra den är att trotsa Gud själv.
- Den troende är Guds tjänare – och att angripa honom är att angripa Guds rätt.
- Islam försvarar rätten till tillbedjan – och fördömer varje försök att hindra den.

Sura al-Alaq – Vers 11

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ الْهُدَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَرَأَيْتَ	a-ra’ayta	Har du sett / Har du tänkt på
إِنْ	in	om / ifall
كَانَ	kana	han är / han var
عَلَىٰ	‘ala	på / i enlighet med
الْهُدَىٰ	al-huda	vägledning / rätt väg

Teologisk innebörd:

Versen ställer en **retorisk motfråga** till den som förbjuder bön: *”Har du sett (tänkt på) om han är på vägledning?”* Detta är en **teologisk och moralisk vändning** – Gud utmanar förnekaren att reflektera: *Vad om den du försöker hindra faktiskt är på rätt väg?* Det är en **försvar av den troende**, och en **kritik av den arrogante som dömer utan kunskap**.

Ordet **al-huda** betyder **gudomlig vägledning** – att vara ledd av Gud i tro, handling och förståelse. **A-ra’ayta** används igen som **retorisk stilfigur** – för att väcka eftertanke och moraliskt ansvar.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: versen är en utmaning till förnekaren – hur kan du hindra någon som kanske är på rätt väg?
- Ibn Kathir: detta är en retorisk fråga som visar att den troende är den som följer Guds vägledning – och att förnekaren är den som är vilse.
- al-Jalalayn: "om han är på vägledning" – dvs. om den du hindrar faktiskt är rättfärdig och ledd av Gud.
- al-Sa'di: detta är en moralisk påminnelse – att arrogans ofta bygger på okunskap om andras inre tillstånd.

Bernström tolkar det som en **existentiell uppmaning till ödmjukhet** – att inte döma den som söker Gud, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk vändning** – att den som ber är kanske den mest väggledda, och att förnekaren är den som är vilse.

Teologiskt visar versen att:

- Den troende är inte bara en tjänare – han är kanske på Guds väg, även om andra förnekar det.
- Att hindra någon från bön är att riskera att motarbeta Guds vägledning.
- Gud försvarar den troende – och utmanar förnekaren att tänka om.

Sura al-Alaq – Vers 12

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَوْ	aw	eller
أَمَرَ	amara	han befäller / han uppmanar
بِالتَّقْوَىٰ	bi-t-taqwa	till gudsfruktan / till fromhet / till vördnad inför Gud

Teologisk innebörd:

Versen fortsätter den retoriska frågeställningen från vers 11: "Eller om han befäller gudsfruktan?" Detta är en **förstärkning av den moraliska kontrasten** – Gud frågar: *Vad om den du försöker hindra inte bara är väggledd, utan också uppmanar till gudsfruktan?* Det är en **fördömelse av den som motarbetar tro, bön och moralisk vägledning**.

Ordet **taqwa** är centralt i islamisk teologi – det betyder **att frukta Gud, att**

vara medveten om Honom, att skydda sig från synd genom lydnad och vörndnad. Amara bi-t-taqwa betyder att aktivt uppmana andra till att leva med gudsmedvetenhet och moralisk ansvarighet.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: versen visar att den troende inte bara är vägledad – han är också en vägledare, som uppmanar till gudsfruktan.
- Ibn Kathir: detta är en ytterligare fördömelse av förnekaren – han försöker hindra någon som kallar till det mest ädla: taqwa.
- al-Jalalayn: *”eller om han befaller gudsfruktan”* – dvs. den du hindrar är inte bara rättfärdig, han uppmanar andra till rättfärdighet.
- al-Sa’di: detta är en teologisk påminnelse – att motarbeta den som kallar till taqwa är att motarbeta Guds vilja.

Bernström tolkar det som en existentiell paradox – att den som kallar till det goda blir angripen av den som förnekar det, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en poetisk och teologisk förstärkning – att den troende är en moralisk ledare, och att motstånd mot honom är motstånd mot Gud.

Teologiskt visar versen att:

- Att uppmana till taqwa är en profetisk handling – och att hindra den är ett tecken på förvillelse.
- Den troende är inte bara en tjänare – han är en bärare av moralisk vägledning.
- Gud försvarar den som kallar till Honom – och fördömer den som försöker tysta honom.

Sura al-Alaq – Vers 13

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَرَأَيْتَ	a-ra’ayta	Har du sett / Har du tänkt på
إِنْ	in	om / ifall
كَذَّبَ	kadhdhaba	han förnekade / han kallade det lögn
وَتَوَلَّىٰ	wa-tawalla	och vände sig bort / drog sig undan

Teologisk innebörd:

Versen fortsätter den retoriska frågeställningen från verserna 11–12, men vänder nu blicken mot förnekarens inre tillstånd: *”Har du sett om han*

förnekar och vänder sig bort?” Detta är en moralisk och teologisk avslöjande – Gud blottlägger den inre arrogansen hos den som inte bara hindrar andra, utan själv förnekar sanningen och vänder sig bort från vägledning.

Ordet **kadhhaba** betyder att medvetet kalla sanningen för lögn, medan **tawalla** betyder att vända sig bort i trots, ignorans eller förakt.

Enligt klassisk tafsir:

- **al-Tabari:** versen beskriver den som inte bara hindrar andra från bön, utan själv förnekar sanningen och vänder sig bort från Gud.
- **Ibn Kathir:** detta är en fördömelse av den arrogante – han förnekar uppenbarelsen och vägrar följa den.
- **al-Jalalayn:** *”om han förnekar och vänder sig bort”* – dvs. den som aktivt avvisar tron och vänder ryggen åt vägledning.
- **al-Sa’di:** detta är en psykologisk och teologisk analys – att förnekelse ofta följs av aktiv avvisning och arrogans.

Bernström tolkar det som en existentiell bild av andlig förhärdelse – att den som förnekar sanningen till slut vänder sig bort från allt som påminner om Gud, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en poetisk och moralisk varning – att förnekelse och avvisande är två sidor av samma andliga sjukdom.

Teologiskt visar versen att:

- Förnekelse är inte bara intellektuell – den är också moralisk och viljemässig.
- Att vända sig bort från Gud är ett aktivt val – och ett tecken på inre förhärdelse.
- Gud blottlägger förnekarens inre tillstånd – för att varna och väcka samvete.

Sura al-Alaq – Vers 14

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَلَمْ	a-lam	Vet han inte / Har han inte förstått
يَعْلَم	ya‘lam	han vet
بِأَنَّ	bi-anna	att / med visshet om att

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

اللَّهُ	Allah	Gud
يَرَى	yara	ser / betraktar / är vittne till

Teologisk innebörd:

Versen är en **retorisk tillrättavisning**: *"Vet han inte att Gud ser?"* Detta är en **moralisk och teologisk påminnelse** till den som förnekar, hindrar bön, och vänder sig bort – att **Gud är inte frånvarande, utan ser allt**. Det är en **direkt konfrontation med människans illusion av ostraffad arrogans**.

Ordet **yara** (ser) används här i absolut form – vilket innebär **Guds fullständiga insikt, övervakning och närvaro**. A-lam ya'lam är en **retorisk fråga som förutsätter att svaret är ja** – men att människan agerar som om det vore nej.

Enligt klassisk tafsir:

- **al-Tabari**: versen är en **varning** – Gud ser allt, även när människan tror sig kunna undkomma Hans uppsyn.
- **Ibn Kathir**: detta är en **påminnelse om Guds allseende** – att inget undgår Honom, vare sig handlingar eller avsikter.
- **al-Jalalayn**: *"Vet han inte att Gud ser?"* – dvs. den som förnekar och hindrar bön agerar som om Gud inte ser honom.
- **al-Sa'di**: detta är en **teologisk grundsats** – Guds seende är total, och människan kommer att hållas ansvarig för det hon gör i det fördolda och det öppna.

Bernström tolkar det som en **existentiell påminnelse** – att Guds närvaro är **konstant, och att människans handlingar är aldrig osedda**, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk varning** – att Guds seende är både tröst för den troende och dom för förnekaren.

Teologiskt visar versen att:

- **Guds seende är en central aspekt av Hans väsen** – Han är vittne till allt.
- **Människans arrogans bygger på glömska** – att hon glömmer att Gud ser henne.
- **Denna vers är en väckarklocka** – att återvända till ödmjukhet, ansvar och gudsmedvetenhet.

Sura al-Alaq – Vers 15

كَأَلَّا لئن لَمْ يَنْتَهَ ۖ لَنَسْفَعًا ۖ بِالنَّاصِيَةِ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

كَأَلَّا	kalla	Nej! / Absolut inte! / Sannerligen inte
لئن	la-in	Om / Sannerligen om
لَمْ	lam	inte
يَنْتَهَ ۖ	yantahi	han slutar / han upphör
لَنَسْفَعًا ۖ	la-nasfa'an	Vi ska gripa / Vi ska dra / Vi ska släpa
بِالنَّاصِيَةِ	bi-n-nasiyah	i pannan / vid pannloben

Teologisk innebörd:

Versen är en **hotfull och kraftfull varning**: *"Nej! Om han inte slutar, ska Vi gripa honom vid pannan."* Detta är en **gudomlig domsförklaring** mot den som förnekar, hindrar bön, och vänder sig bort – och som fortsätter i sin arrogans trots Guds påminnelser.

Ordet **nasfa'a** betyder **att gripa, dra, släpa med kraft och förnedring**, och används här i **förstärkt form (med lam och nun)** för att uttrycka **Guds absoluta makt och hot om straff**. **Nasiyah** (panna) symboliserar **människans stolthet, ansikte, och centrum för vilja och beslut** – att bli gripen där är **yttersta förnedring och dom**.

Enligt klassisk tafsir:

- **al-Tabari**: versen betyder att om förnekaren inte slutar, kommer Gud att gripa honom vid pannan – som ett tecken på skam och straff.
- **Ibn Kathir**: detta är en varning om fysisk och andlig förnedring – att bli släpad vid pannan är ett tecken på total underkastelse inför Guds dom.
- **al-Jalalayn**: *"Vi ska gripa honom vid pannan"* – dvs. Gud kommer att straffa honom offentligt och förnedrande om han inte slutar.
- **al-Sa'di**: detta är en teologisk och moralisk varning – att arrogans mot Gud leder till förnedring och straff, och att Gud är den som sätter gränser för människans övermod.

Bernström tolkar det som en **existentiell domsbild** – att människans **högmod kommer att krossas** där det är som mest synligt: i ansiktet, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk bild** av att Gud kommer att avslöja och bestraffa den arrogante där han tror sig vara som starkast.

Teologiskt visar versen att:

- Guds tålmod har gränser – och den som inte slutar i sin arrogans kommer att möta Hans dom.
- Att bli gripen vid pannan är en bild av total förnedring – där människans stolthet krossas.
- Gud är inte bara den som ser – Han är också den som straffar, när Hans gränser överträds.

Sura al-Alaq – Vers 16

نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

نَاصِيَةٍ	nasiyah	panna / pannlob / främre del av huvudet
كَذِبَةٍ	kadhibah	lögnaktig / falsk
خَاطِئَةٍ	khati'ah	syndfull / felande / brottslig

Teologisk innebörd:

Versen beskriver den panna som nämndes i vers 15 – nu med **moraliska och teologiska attribut**: "En lögnaktig, syndfull panna." Detta är en **symbolisk och retorisk förnedring** av den arrogante förnekaren – Gud identifierar hans främsta del (ansiktet, viljan, stoltheten) som falsk och syndfull.

Ordet **nasiyah** används här som **bild för människans vilja, medvetenhet och stolthet** – att den är lögnaktig (kadhibah) och syndfull (khati'ah) betyder att **hans inre är korrumperat, och hans yttre är arrogant**.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: versen beskriver **den person som hindrar bön** – hans panna är lögnaktig och syndfull, dvs. hans vilja och handlingar är fördärvade.
- Ibn Kathir: detta är en **moralisk dom** – att den som förnekar och hindrar tillbedjan är falsk i sitt hjärta och felande i sina handlingar.
- al-Jalalayn: "lögnaktig, syndfull panna" – dvs. personen är falsk i sin tro och syndfull i sin gärning.
- al-Sa'di: detta är en **teologisk förnedring** – att den mest synliga delen av människan (pannan) är ett tecken på hennes inre förvillelse.

Bernström tolkar det som en **existentiell avslöjande** – att den som verkar

mäktig och arrogant i själva verket är moraliskt fördärvad, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en poetisk och teologisk bild – att människans högmodiga ansikte är falskt och syndigt inför Gud.

Teologiskt visar versen att:

- Gud avslöjar människans inre tillstånd – inte bara hennes yttre handlingar.
- Att hindra bön är inte bara ett misstag – det är ett tecken på lögn och synd.
- Människans stolthet är tom – när den inte är rotad i gudsfruktan.

Sura al-Alaq – Vers 17

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۗ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

فَلْيَدْعُ	fal-yad‘u	då må han kalla / låt honom kalla
نَادِيَهُ ۗ	nadiyahu	sin samling / sin krets / sitt råd / sin församling

Teologisk innebörd:

Versen är **ironisk och utmanande**: *”Låt honom då kalla på sin krets (församling).”* Detta är en **gudomlig utmaning till den arrogante förnekaren** – som om Gud säger: *”Om han tror sig vara stark, låt honom då kalla på sitt folk, sin makt, sitt inflytande – det kommer inte hjälpa honom.”*

Ordet **nadi** betyder bokstavligen en plats där människor samlas – ofta använt för **rådshus, elitklubb, samlingsplats för de mäktiga**. Här symboliserar det **världslig makt, inflytande, social prestige** – som den arrogante förlitar sig på istället för Gud.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: versen är en utmaning till Abu Jahl – som brukade skryta med sin makt och sin krets i Quraysh.
- Ibn Kathir: detta är en ironisk uppmaning – låt honom kalla på sin elit, de kommer inte kunna rädda honom från Guds straff.
- al-Jalalayn: *”nadiyahu”* syftar på hans rådshus, hans folk, hans stödjare – som han tror ska hjälpa honom.
- al-Sa‘di: detta är en teologisk demonstration – att världslig makt är värdelös inför Guds vilja och dom.

Bernström tolkar det som en **existentiell konfrontation** – att människans **sociala makt inte skyddar** henne från Guds sanning, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk ironi** – att den som tror sig vara stark i världen är **maktlös inför Gud**.

Teologiskt visar versen att:

- Människans makt är begränsad – och värdelös när den ställs mot Guds vilja.
- Att förlita sig på sin krets, sitt nätverk, sin prestige – är en illusion.
- Gud utmanar arrogansen – inte för att Han fruktar den, utan för att avslöja dess tomhet.

Sura al-Alaq – Vers 18

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

سَنَدْعُ	sanad‘u	Vi ska kalla / Vi kommer att tillkalla
الزَّبَانِيَةَ	az-zabaniyah	väktarna / änglarna som straffar / helvetets väktare

Teologisk innebörd:

Versen är ett **gudomligt svar på den arrogantes maktdemonstration** i vers 17: *”Vi ska kalla på väktarna.”* Detta är en **direkt och skrämmande kontrast** – medan förnekaren tror att hans världsliga krets kan rädda honom, säger Gud: *”Jag har Mina egna – och de är väktare av straff.”*

Ordet **az-zabaniyah** används i Koranen för att beteckna **änglar som är ansvariga för att straffa de fördömda i helvetet**. Det är ett ord som väcker **fruktan, allvar och gudomlig auktoritet** – och används här som **hot mot den som trotsar Gud öppet**.

Enligt klassisk tafsir:

- al-Tabari: versen betyder att Gud kommer att kalla på de änglar som är ansvariga för att straffa – om förnekaren inte slutar i sin arrogans.
- Ibn Kathir: detta är en varning – att Gud har makt att kalla på väktare som är starkare än någon mänsklig krets.
- al-Jalalayn: *”zabaniyah”* är änglar som straffar – särskilt i helvetet.
- al-Sa‘di: detta är en teologisk påminnelse – att Guds makt är inte bara andlig, utan också verkställande genom Hans änglar.

Bernström tolkar det som en **existentiell kontrast** – att den som tror sig ha **makt i världen glömmer att Gud har makt över världen och eftervärlden**, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en **poetisk och teologisk domsbild** – där **Gud visar att Hans armé är bortom mänsklig räckvidd**.

Teologiskt visar versen att:

- **Guds makt är absolut** – och Hans väktare är redo att verkställa Hans dom.
- **Människans arrogans är tom** – när den ställs mot Guds verkliga styrka.
- **Versen är en varning** – men också en påminnelse om att Gud ser, hör och agerar.

Sura al-Alaq – Vers 19

كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

كَلَّا	kalla	Nej! / Absolut inte!
لَا تُطِعْهُ	la tuti'hu	lyd honom inte / följ honom inte
وَأَسْجُدْ	wa-sjud	och fall ned i tillbedjan / gör sujud
وَاقْتَرِبْ	wa-qtarib	och närma dig / kom nära

Teologisk innebörd:

Versen är en **direkt uppmaning till Profeten ﷺ** – och till varje troende: *”Nej! Lyd honom inte. Fall ned i tillbedjan och närma dig.”* Detta är en **avslutande triumf i suran** – där Gud förkastar förnekarens arrogans och befäller den troende att **inte ge efter, utan att stå fast i bön och närhet till Gud**.

Ordet **la tuti'hu** är ett **förbud mot att lyda den arrogante förnekaren** – vare sig i handling, rädsla eller kompromiss. **Wa-sjud** är en uppmaning till **sujud** – den djupaste formen av tillbedjan, där pannan rör marken i ödmjukhet inför Gud. **Wa-qtarib** betyder att **närma sig Gud** – andligt, moraliskt, **existentiellt**.

Enligt klassisk tafsir:

- **al-Tabari:** versen är ett direkt bud till Profeten att inte lyda Abu Jahl – utan att fortsätta be och närma sig Gud.

- Ibn Kathir: detta är en uppmaning till att stå fast i tro – att bön är vägen till närhet till Gud, och att man inte ska frukta förnekaren.
- al-Jalalayn: *"Lyd honom inte – och gör sujud, så kommer du närmare Gud."*
- al-Sa'di: detta är en teologisk princip – att lydnad till Gud och sujud är vägen till närhet, och att man aldrig ska kompromissa med sanningen inför arrogans.

Bernström tolkar det som en **existentiell seger** – att den troende inte ska böja sig för världslig makt, utan för Gud, medan Abdullah Yusuf Ali ser det som en poetisk och teologisk avslutning – där bön är både motstånd och närhet.

Teologiskt visar versen att:

- Att inte lyda förnekaren är en form av trofasthet – och motstånd mot falskhet.
- Sujud är den djupaste formen av tillbedjan – och vägen till närhet till Gud.
- Närhet till Gud är målet – och bön är medlet.

[KAPITEL 96](#)

[«ORD FÖR ORD ANALYS AV KAPITEL 97](#)

[BERÄTTELSEN OM ILYAS I KORANEN»](#)

- [Handlingar som upphäver en individs Islam](#)
- [Mänsklighetens akuta behov av denna religion](#)
- [Tawfiq kommer endast från Allah](#)
- [Det onda kan aldrig tillskrivas Allah](#)
- [De enorma fördelarna med tawakkul på Allah](#)
- [Tawhids centrala betydelse och farorna med innovation och shirk](#)
- [Mer vilsna än boskap](#)
- [Bönetider för Sverige](#)
- [Bönetider för 135 städer i Sverige](#)
- [Bönen gudomlig befallning](#)